

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 91.411 van 6 december 2000

A. 79.562/VI-14.676

In zake : **de gemeente Schaarbeek,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc UYTTENDAELE, advocaat,
Kapitein Crespelstraat 2-4
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 27 juli 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Schaarbeek de nietigverklaring vordert van het besluit van 8 mei 1998 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende vernietiging van het besluit van 21 januari 1998 van haar gemeenteraad, waarbij Laurence BERTRAND met ingang van 1 januari 1998 vast benoemd wordt als bureauchef;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd, bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 3 april 2000, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 27 oktober 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 27 november 2000;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. VAN LAER, loco Mr. UYTTENDAELE en Mr. WITMEUR, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de gemeenteraad van Schaarbeek, bij besluit van 21 januari 1998, Laurence BERTRAND met ingang van 1 januari 1998 vast

benoemd heeft als bureauchef; dat dat besluit vaststelt dat betrokkene geslaagd is voor het schriftelijke en het mondelinge gedeelte van het examen over de elementaire kennis van de tweede taal; dat dat besluit op 19 februari 1998 geschorst is door de vice-gouverneur van het arrondissement Brussel-Hoofdstad op de grond dat betrokkene niet geslaagd was voor het mondelinge examen over de voldoende kennis van de tweede taal, voorgeschreven bij artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966; dat de gemeenteraad bij besluit van 18 maart 1998, dat op 30 maart 1998 bij de gewestregering is ingekomen, zijn besluit van 21 januari 1998 gehandhaafd heeft, hetgeen hij heeft gewettigd "doordat betrokkene aangesteld is bij de dienst Jeugd-Integratie en Preventie en haar werk erin bestaat een ploeg van ongeveer dertig ambtenaren te leiden, allemaal sociale bemiddelaars en straathoekwerkers, in het kader van het onderdeel preventie van het veiligheids- en samenlevingscontract, dat haar werk dus het administratief personeelsbeleid omvat en ze als dusdanig een betrekking vervult waarbij ze geenszins in contact staat met het publiek, zelfs niet occasioneel, dat ze bijgevolg niet het bewijs moet leveren van een voldoende mondelinge kennis van de tweede landstaal en ze daarenboven een brevet van elementaire mondelinge kennis van de tweede landstaal bezit en (het) brevet elementaire kennis voor niveau 1 behaald na een computergestuurd examen, dat, ten slotte, zo betrokkene al contact kan hebben met het publiek, deze contacten onregelmatig en uitzonderlijk zouden zijn, zodat ze met het taalbrevet dat ze in haar bezit heeft voldoet aan de vereisten"; dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 8 mei 1998 het bestreden besluit heeft uitgevaardigd dat het gemeenteraadsbesluit van 21 januari 1998 vernietigt; dat dat besluit, dat bij een brief van 26 mei 1998 aan de verzoekende partij ter kennis is gebracht, gemotiveerd is als volgt :

" (...)

Overwegende dat de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, de openbare orde raken; dat het bewijs dat die wetten, inzonderheid artikel 21, § 5, ervan, in acht zijn genomen, geleverd moet worden door de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd; dat dat bewijs in het onderhavige geval ontbreekt";

Overwegende bovendien dat deze benoeming ook artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966 schendt, dat bepaalt dat een voldoende mondelinge taalkennis vereist is voor functies of betrekkingen van niveau 1 waarbij het betrokken personeelslid omgang heeft met het publiek".

Overwegende dat de verzoekende gemeente het afschrift van het besluit van 16 september 1998 van haar gemeenteraad heeft overgelegd, waarbij haar college van burgemeester en schepenen gemachtigd wordt het onderhavige beroep in te stellen; dat de verwerende partij derhalve ten onrechte de ontvankelijkheid van het beroep betwist op de grond dat niet bewezen is dat de gemeenteraad de genoemde machtiging heeft verleend;

Overwegende dat deze partij tevens ten onrechte de ontvankelijkheid van het beroep betwist op de grond dat het bestreden besluit, aangezien daartegen geen beroep tot nietigverklaring is ingesteld door de betrokken Laurence BERTRAND, die zich aldus stilzwijgend bij dat besluit heeft neergelegd, definitief is geworden, en de verzoekende partij geen rechtmatig belang heeft bij de nietigverklaring van dat besluit voorzover die verzoekende partij een kennelijk onwettige handeling probeert te handhaven, aangezien de betrokkene kennelijk niet voldoet aan één van de vereisten gesteld bij de wetten op het gebruik van de talen; dat een ondergeschikt bestuur er immers belang bij heeft een handeling van de toezichthoudende overheid die volgens dat bestuur onwettig is, te laten vernietigen, ook al heeft de persoon op wie de beslissing betrekking heeft die door de betrokken overheid ongedaan is gemaakt, zelf niet de nietigverklaring van de bewuste handeling gevorderd; dat dat belang geenszins onrechtmatig is;

Overwegende dat een middel, het eerste van het beroep, ontleend is aan "schending van artikel 21, § 5, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, aan schending van het beginsel van behoorlijk bestuur en van het beginsel van volledig en specifiek onderzoek van de

omstandigheden, aan gebrekkige motivering, aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en aan machtsoverschrijding"; dat de verzoekende partij uiteenzet dat de benoemende overheid weliswaar in concreto moet beoordelen of de titularis van het ambt dat wordt toegewezen omgang heeft met het publiek, en of de betrokkene het bewijs moet leveren van een, naar gelang van het geval, elementaire of voldoende kennis van de tweede landstaal, en zulks in ieder geval onder het toezicht van de toezichthoudende overheid, maar dat laatstgenoemde dat toezicht moet uitoefenen in het kader van een volledig en specifiek onderzoek van het betrokken geval; dat volgens haar de toezichthoudende overheid zich er, zoals ze in het onderhavige geval heeft gedaan, niet toe kan bepalen zonder nader onderzoek van het dossier te stellen dat het aan de plaatselijke dienst stond te bewijzen dat de wetten in acht waren genomen en aldus te motiveren dat ze de door die dienst gegeven wettiging niet hoefde te onderzoeken; dat ze voorts stelt dat het motief van het bestreden besluit dat ontleend is aan schending van artikel 9, § 1, van het genoemde besluit van 30 november 1966 in die context evenmin als juist, relevant en rechtens aanvaardbaar kan worden beschouwd;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de verplichting de tweede landstaal te kennen verband houdt met de aard van het uitgeoefende ambt, waarbij toevallig of occasioneel contact voldoende is opdat die verplichting van toepassing is; dat volgens haar moeilijk aangenomen kan worden dat in het onderhavige geval betrokkene in de functie van bureauchef geen omgang zou hebben met het publiek; dat ze opmerkt dat betrokkene geslaagd is voor het mondelinge examen over de elementaire kennis van de tweede taal en zulks vermeld wordt in het gemeenteraadsbesluit, wat doet vermoeden dat de gemeente toegeeft dat betrokkene contact zou kunnen hebben met het publiek; dat ze voorts stelt dat betrokkene overgeplaatst kan worden naar een dienst waar zulke contacten vaak zouden plaatsvinden; dat ze in haar laatste memorie nog opmerkt dat het aan de benoemingsgerechtigde overheid staat om in de motivering van haar besluit nauwkeurig de feitelijke gegevens op te geven waaruit blijkt dat betrokkene in de

uitoefening van haar ambt al dan niet zal omgaan met het publiek, en zulks om de toezichthoudende overheid in staat te stellen haar wettigheidscontrole concreet en daadwerkelijk uit te oefenen; dat volgens haar in het gemeenteraadsbesluit van 18 maart 1998 geen enkel ernstig gegeven wordt vermeld op basis waarvan geoordeeld kan worden dat er in de uitoefening van het ambt geen contact is met het publiek; dat ze er integendeel op wijst dat die raad erkent dat het mogelijk is dat betrokkene in contact moet treden met het publiek, zelfs al zijn die contacten misschien onregelmatig en uitzonderlijk; dat ze daaruit besluit dat de regering rechtmatig heeft kunnen stellen dat niet was aangetoond dat artikel 21, §§ 2 en 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken in acht was genomen; dat ze aanvoert dat de toezichthoudende overheid in feite geconfronteerd werd met een tegenstrijdig betoog van de verwerende partij waardoor ze haar toezichtsbevoegdheid niet concreet heeft kunnen uitoefenen en haar niet verweten kan worden dat ze dat niet heeft kunnen doen;

Overwegende dat in het bestreden besluit tegen het gemeenteraadsbesluit van 21 januari 1998 wordt ingebracht dat daarmee de wet, in casu artikel 21, § 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wordt geschonden, voorzover betrokkene slechts bewijst een elementaire kennis van de tweede taal te hebben, terwijl wegens de aard van haar functie vereist was dat ze bewees een voldoende kennis van die taal te hebben; dat het tevens tegen het gemeenteraadsbesluit inbrengt dat het artikel 9, § 1, van het genoemde koninklijk besluit van 30 november 1966 schendt, luidens hetwelk die voldoende kennis van de tweede taal louter mondeling mag zijn, maar niettemin vereist is voor functies of betrekkingen van niveau 1 waarbij het betrokken personeelslid omgang heeft met het publiek;

Overwegende dat het genoemde artikel 21, § 5, het volgende bepaalt :

- " Onverminderd voorgaande bepalingen kan niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking, waarvan de titularis omgang heeft met het

publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal";

Overwegende dat deze bepaling niet ambtshalve tweetaligheid oplegt aan iedere ambtenaar van een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad; dat de benoemende overheid op het tijdstip waarop een benoeming wordt gedaan of een bevordering wordt toegekend dient te beoordelen of, rekening houdend met concrete gegevens die eigen zijn aan het ambt, de bekleder van dat ambt al dan niet zal moeten omgaan met het publiek, en zulks onder het - op gelijke wijze uitgeoefende - toezicht van de toezichthoudende overheid; dat die overheden bij de beoordeling die ze moeten maken niet mogen vooruitlopen op de loopbaanperspectieven van een ambtenaar, aangezien de regelmatigheid van de eventuele beslissingen tot bevordering, overheveling, mutatie of andere die later ten aanzien van de betrokkene genomen kunnen worden, alleen beoordeeld kunnen worden op het tijdstip dat die beslissingen daadwerkelijk genomen worden, waarbij niets de betrokken ambtenaar trouwens belet ondertussen het bewijs te leveren van de vereiste taalkennis;

Overwegende dat het bestreden besluit in het onderhavige geval niet de wettiging aanvecht die in het gemeenteraadsbesluit van 18 maart 1998 wordt gegeven; dat er louter, in algemene bewoordingen, in gesteld wordt dat het aan de plaatselijke overheid staat aan te tonen dat de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken geëerbiedigd zijn en dat, luidens artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit van 30 november 1966 een voldoende mondelinge taalkennis vereist is voor functies of betrekkingen van niveau 1 waarbij het betrokken personeelslid omgang heeft met het publiek; dat de toezichthoudende overheid geenszins concreet is nagegaan of de betrokkene in het onderhavige geval bij de uitoefening van haar functie een voldoende mondelinge kennis van de tweede taal moest hebben, terwijl de gemeenteraad wat dat betreft juist nauwkeurige informatie had verstrekt aangaande de uitgeoefende functies, informatie die geenszins tegenstrijdig was waarbij aangegeven werd dat voor de functies, gezien de aard ervan, geen voldoende

kennis van de andere taal was vereist, maar dat de elementaire kennis die de betrokkene had voldoende moest zijn voor het geval dat zij contact zou hebben met het publiek; dat de Regering, indien ze van oordeel was dat de door de gemeenteraad verstrekte uitleg onvoldoende was opdat zij haar toezicht kon uitoefenen, de stukken en alle andere beoordelingsgegevens had moeten opvragen die ze nodig achtte om een beslissing te kunnen nemen; dat de toezichthoudende overheid immers, bij de uitoefening van haar toezichtsbevoegdheid niet verplicht is alleen rekening te houden met de motivering van de gemeenteraadsbesluiten; dat ze haar toezicht mag en moet uitoefenen aan de hand van een volledig en grondig onderzoek van de dossiers, en ze daartoe om de vereiste verduidelijkingen mag en moet vragen;

Overwegende dat aan artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit van 30 november 1966 (II) geen andere strekking mag worden toegekend dan die genoemd in artikel 21, § 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken; dat aangezien de toezichthoudende overheid het genoemde artikel 21, § 5, van de genoemde wetten niet op adequate wijze heeft toegepast, ze ook niet kan stellen dat artikel 9, § 1, tweede lid, van het genoemde koninklijk besluit geschonden is;

Overwegende dat het middel gegrond is; dat er geen grond is het tweede middel van het beroep te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 8 mei 1998, waarbij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het besluit van 21 januari 1998 van de gemeenteraad van Schaarbeek, waarbij Laurence BERTRAND met ingang van 1 januari 1998 vast benoemd wordt als bureauchef, vernietigd heeft.

Artikel 2.

Dit arrest zal op dezelfde wijze als het vernietigde besluit worden bekendgemaakt.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zes december tweeduizend door :

de HH.	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	HANSE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
	HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.